

Εφαρμογή Κανόνων Κρατικών Ενισχύσεων σε Τομείς Αρμοδιότητας του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος

ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΦΟΡΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

Ο Απαλλακτικός Κανονισμός για τις Κρατικές Ενισχύσεις στον Τομέα της Αλιείας

Έλενα Κυριάκου – Λειτουργός Γραφείο Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων

[email: ekyriakou@publicaid@gov.cy](mailto:ekyriakou@publicaid@gov.cy)

Τηλέφωνο: 22308936

Νομική Βάση Συμβατότητας Σχεδίων

Σε περίπτωση που κάποιο σχέδιο κρατικής ενίσχυσης εμπίπτει στους τομείς της αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, τότε υπάρχουν οι ακόλουθοι πιθανοί τρόποι συμβατότητας για χορήγηση ενίσχυσης:

- Ανακοίνωση της Επιτροπής - Κατευθυντήριες γραμμές για την εξέταση κρατικών ενισχύσεων στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας (2015)
- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1388/2014 (Απαλλακτικός Κανονισμός)
- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 717/2014 (de minimis)

Απαλλακτικός Κανονισμός (έννοια)

- Εκδίδεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή
- Απαλλάσσει τα κράτη μέλη από την υποχρέωση κοινοποίησης και έγκρισης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή όπως προβλέπεται στο Άρθρο 108 (3) της Συνθήκης Λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- Ως εκ τούτου οι συγκεκριμένες κατηγορίες κρατικών ενισχύσεων εγκρίνονται από τα κράτη μέλη

Βασικά στοιχεία του Απαλλακτικού

- ❑ **Τίτλος:** ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 1388/2014 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ της 16^{ης} Δεκεμβρίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην παραγωγή, τη μεταποίηση και την εμπορία προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- ❑ **Περίοδος Ισχύος:** Παρατάθηκε μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2022 (Κανονισμός 2020/2008 της Επιτροπής)

Εσωτερική διαδικασία

- Κοινοποίηση του μέτρου από την Αρμόδια Αρχή πριν την εφαρμογή του, στο Γραφείο Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων
- Έγκριση του Μέτρου με Απόφαση της Εφόρου η οποία δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, με ισχύ από τη δημοσίευση
- Τίθεται σε ισχύ με βάση τους όρους με τους οποίους εγκρίθηκε

Πεδίο Εφαρμογής

- Εφαρμόζεται σε ενισχύσεις που χορηγούνται σε ΜΜΕ που δραστηριοποιούνται στην παραγωγή, μεταποίηση ή εμπορία προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας
- Εφαρμόζεται σε ενισχύσεις που χορηγούνται σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους πιο πάνω κλάδους, για την επανόρθωση ζημιών από φυσικές καταστροφές, ανεξάρτητα από το μέγεθος του δικαιούχου της ενίσχυσης

Βασικές Εξαιρέσεις από το πεδίο εφαρμογής

- Ενισχύσεις σε δραστηριότητες που συνδέονται με εξαγωγές προς τρίτες χώρες
- Ενισχύσεις, το ποσό των οποίων καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα προϊόντων που τίθενται στην αγορά
- Ενισχύσεις που εξαρτώνται από τη χρήση εγχώριων αντί εισαγόμενων εμπορευμάτων
- Οι προβληματικές επιχειρήσεις όπως αυτές ορίζονται στον Κανονισμό (εκτός από τις ενισχύσεις για την αποκατάσταση ζημιών από θεομηνίες)
- Μέτρα που παραβιάζουν το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Όρια Κοινοποίησης

- Ο Απαλλακτικός Κανονισμός εφαρμόζεται στις ενισχύσεις για έργα με επιλέξιμο κόστος που δεν υπερβαίνει τα 2 εκ. ευρώ και όπου το ποσό της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει το 1 εκ. ευρώ ανά δικαιούχο κατά έτος
- Τα πιο πάνω όρια δεν επιτρέπεται να καταστρατηγούνται με τεχνητό διαχωρισμό των καθεστώτων/σχεδίων ενίσχυσης

Προϋποθέσεις Απαλλαγής

Οι ενισχύσεις απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του Άρθρου 108(3) ΑΝ:

- Πληρούνται οι προϋποθέσεις του Κεφαλαίου Ι
- Πληρούνται οι Ειδικές προϋποθέσεις για την αντίστοιχη κατηγορία ενίσχυσης που προβλέπονται στο Κεφάλαιο ΙΙ του κανονισμού

Προϋποθέσεις του Κεφαλαίου I

- Πεδίο εφαρμογής
- Όρια κοινοποίησης
- Διαφάνεια των Ενισχύσεων
- Χαρακτήρας Κινήτρου
- Ένταση της Ενίσχυσης και επιλέξιμες δαπάνες
- Σώρευση
- Δημοσίευση και Ενημέρωση

Διαφάνεια των Ενισχύσεων

Ο Κανονισμός εφαρμόζεται μόνο στις ενισχύσεις των οποίων μπορεί να υπολογιστεί εκ των προτέρων το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης της ενίσχυσης χωρίς να είναι αναγκαία η εκτίμηση κινδύνου.

Χαρακτήρας Κινήτρου

- Οι ενισχύσεις έχουν χαρακτήρα κινήτρου, αν ο δικαιούχος έχει υποβάλει γραπτή αίτηση ενίσχυσης στο οικείο κράτος μέλος, **ΠΡΙΝ** από την έναρξη των εργασιών για το έργο ή τη δραστηριότητα.
- Η αίτηση ενίσχυσης πρέπει να περιλαμβάνει στοιχεία όπως η ονομασία και το μέγεθος της επιχείρησης, η περιγραφή του έργου ή της δραστηριότητας, ο κατάλογος των επιλέξιμων δαπανών, το είδος (π.χ επιχορήγηση ή δάνειο) και το ύψος της δημόσιας χρηματοδότησης.
- Δεν απαιτείται να έχουν χαρακτήρα κινήτρου π.χ. οι ενισχύσεις για την αποκατάσταση ζημιών που προκαλούνται από θεομηνίες

Ένταση της Ενίσχυσης και επιλέξιμες δαπάνες

- Για τον υπολογισμό της έντασης και των επιλέξιμων δαπανών, όλα τα στοιχεία υπολογίζονται πριν από την αφαίρεση φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων
- Οι επιλέξιμες δαπάνες πρέπει να τεκμηριώνονται με σαφή και συγκεκριμένα αποδεικτικά έγγραφα
- Αν η μορφή της ενίσχυσης δεν είναι η επιχορήγηση, ως ποσό της ενίσχυσης λογίζεται το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης της ενίσχυσης
- Οι ενισχύσεις που καταβάλλονται σε δόσεις, ανάγονται στην αξία τους κατά την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης

Σύρευση

- Για να διαπιστωθεί αν τηρούνται τα όρια κοινοποίησης και οι μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης (Κεφ. III του Απαλλακτικού), λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ποσό της δημόσιας στήριξης για το έργο/δραστηριότητα. Ανεξάρτητα από το αν η στήριξη προέρχεται από τοπικές, εθνικές ή ενωσιακές πηγές.
- Οι κρατικές ενισχύσεις βάσει του παρόντος Απαλλακτικού, δεν μπορεί να σωρεύονται με τις ενισχύσεις de minimis που αφορούν τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, αν η σύρευση αυτή θα οδηγήσει σε υπέρβαση της αντίστοιχης έντασης ενίσχυσης (Κεφ. III του Απαλλακτικού).

Δημοσίευση και Ενημέρωση

- ❑ Το κάθε κράτος μέλος πρέπει να δημοσιεύει σε διαδικτυακό τόπο για τις κρατικές ενισχύσεις σε εθνικό επίπεδο, συνοπτικές πληροφορίες και το πλήρες κείμενο κάθε μέτρου ενίσχυσης, καθώς και πληροφορίες για κάθε χορήγηση μεμονωμένης ενίσχυσης που υπερβαίνει τα 30 000 ευρώ.

- ❑ Η Επιτροπή δημοσιεύει σε διαδικτυακό της τόπο:
 - Τους συνδέσμους των εθνικών διαδικτυακών τόπων για τις κρατικές ενισχύσεις και
 - Τις συνοπτικές πληροφορίες για τα μέτρα ενίσχυσης

Παρακολούθηση από την Επιτροπή

- ❑ Τα αρχεία με τα λεπτομερή στοιχεία των σχεδίων φυλάσσονται για 10 χρόνια από την ημερομηνία χορήγησης της τελευταίας ενίσχυσης του καθεστώτος, για να υπάρχει η δυνατότητα στην Επιτροπή να επιθεωρήσει κατά πόσο πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις του Απαλλακτικού.

ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ (Κεφ.ΙΙΙ – Απαλλ. Καν.)

Οι Ειδικές Διατάξεις αφορούν σε 4 (θεματικά) Τμήματα:

- Στη βιώσιμη ανάπτυξη της αλιείας
- Στη βιώσιμη ανάπτυξη της υδατοκαλλιέργειας
- Σε μέτρα για την εμπορία και τη μεταποίηση
- Σε άλλες κατηγορίες ενισχύσεων

Γενικά για τις Ειδικές Διατάξεις διαφόρων κατηγοριών ενισχύσεων

Σε περίπτωση που κάποια ενίσχυση εμπίπτει θεματικά στις πιο κάτω ειδικές κατηγορίες και πληροί τις προϋποθέσεις του Κεφ. Ι, θεωρείται συμβατή με την αγορά και απαλλάσσεται από την υποχρέωση κοινοποίησης, υπό την προϋπόθεση ότι :

- Πληροί τις προϋποθέσεις των αντίστοιχων σχετικών Άρθρων του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 508/2014 (για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας) και
- Το ύψος της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει τη μέγιστη ένταση της δημόσιας ενίσχυσης που καθορίζεται στο άρθρο 95 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 508/2014 και στις εκτελεστικές πράξεις που εκδίδονται βάσει του άρθρου 95 παράγραφος 5 του εν λόγω κανονισμού

Βιώσιμη ανάπτυξη της αλιείας (κατηγορίες)

- Ενισχύσεις για την προώθηση της καινοτομίας
- Ενισχύσεις για συμβουλευτικές υπηρεσίες
- Ενισχύσεις για συμπράξεις μεταξύ επιστημόνων και αλιέων
- Ενισχύσεις για την προαγωγή του ανθρώπινου κεφαλαίου, της δημιουργίας θέσεων απασχόλησης και του κοινωνικού διαλόγου
- Ενισχύσεις για την προαγωγή της διαφοροποίησης και νέων μορφών εισοδημάτων

Βιώσιμη ανάπτυξη της αλιείας (...συνέχεια)

- Ενισχύσεις για τη στήριξη νεοεισερχόμενων νεαρών αλιέων
- Ενισχύσεις για την προαγωγή της υγείας και της ασφάλειας
- Ενισχύσεις σε ταμεία αλληλοβοήθειας για δυσμενή καιρικά φαινόμενα και περιβαλλοντικά συμβάντα
- Ενίσχυση για τη στήριξη των συστημάτων κατανομής των αλιευτικών δυνατοτήτων
- Ενισχύσεις για τη στήριξη του σχεδιασμού και της εφαρμογής μέτρων διατήρησης και της περιφερειακής συνεργασίας
- Ενισχύσεις για τον περιορισμό των επιπτώσεων της αλιείας στο θαλάσσιο περιβάλλον και για την προσαρμογή της αλιείας στην προστασία των ειδών

Βιώσιμη ανάπτυξη της αλιείας (...συνέχεια)

- Ενισχύσεις στην καινοτομία που συνδέεται με τη διατήρηση των έμβιων θαλάσσιων πόρων
- Ενισχύσεις για την προστασία και αποκατάσταση της θαλάσσιας βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων και για καθεστώς αντιστάθμισης στο πλαίσιο των βιώσιμων αλιευτικών δραστηριοτήτων
- Ενισχύσεις για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και την άμβλυση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής
- Ενισχύσεις για την προστιθέμενη αξία, την ποιότητα των προϊόντων και τη χρήση των ανεπιθύμητων αλιευμάτων

Βιώσιμη ανάπτυξη της αλιείας (...συνέχεια)

- Ενισχύσεις για τους αλιευτικούς λιμένες, τους τόπους εκφόρτωσης, τις ιχθυόσκαλες και τα καταφύγια
- Ενισχύσεις για την αλιεία εσωτερικών υδάτων και την υδρόβια πανίδα και χλωρίδα εσωτερικών υδάτων

Βιώσιμη ανάπτυξη της υδατοκαλλιέργειας (κατηγορίες)

- Ενισχύσεις για καινοτομικές εφαρμογές στην υδατοκαλλιέργεια
- Ενισχύσεις για παραγωγικές επενδύσεις στην υδατοκαλλιέργεια
- Ενισχύσεις για υπηρεσίες διαχείρισης, αρωγής και παροχής συμβουλών για εκμεταλλεύσεις υδατοκαλλιέργειας
- Ενισχύσεις για την προαγωγή του ανθρώπινου κεφαλαίου και του κοινωνικού διαλόγου
- Ενισχύσεις για την αύξηση του δυναμικού των ζωνών υδατοκαλλιέργειας
- Ενίσχυση σε νεοεισερχόμενους υδατοκαλλιεργητές για την προαγωγή της βιώσιμης υδατοκαλλιέργειας

Βιώσιμη ανάπτυξη της υδατοκαλλιέργειας (...συνέχεια)

- Ενισχύσεις για στροφή σε συστήματα οικολογικής διαχείρισης και οικολογικού ελέγχου και βιολογικής υδατοκαλλιέργειας
- Ενισχύσεις για υδατοκαλλιέργειες που παρέχουν περιβαλλοντικές υπηρεσίες
- Ενισχύσεις για μέτρα που αφορούν στη δημόσια υγεία
- Ενισχύσεις για μέτρα που αφορούν στην υγεία και στην καλή μεταχείριση των ζώων
- Ενισχύσεις για την ασφάλιση αποθεμάτων υδατοκαλλιέργειας

Μέτρα σχετικά με την εμπορία και τη μεταποίηση (κατηγορίες)

- Ενισχύσεις για μέτρα σχετικά με την εμπορία
- Ενισχύσεις για τη μεταποίηση προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας

Άλλες κατηγορίες ενισχύσεων

- Ενισχύσεις για τη συλλογή δεδομένων
- Ενισχύσεις για την αποκατάσταση ζημιών και θεομηγιών
- Φορολογικές απαλλαγές ή μειώσεις σύμφωνα με την οδηγία 2003/96/ΕΚ

ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ- για την εξέταση κρατικών ενισχύσεων στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας

- ❑ Στις περιπτώσεις όπου ένα σχέδιο δεν πληροί τους προαναφερθέντες όρους του Απαλλακτικού Κανονισμού, υπάρχει η δυνατότητα χρήσης των Κατευθυντήριων Γραμμών στις οποίες υπάρχουν πιο διευρυμένες κατηγορίες και εντάσεις
- ❑ Απαιτείται τεκμηριωμένη δικαιολόγηση (Το κράτος επιχειρηματολογεί για την συμβατότητά του με τους σχετικούς κανόνες)
- ❑ Δίνεται έγκριση από την Ε. Επιτροπή πριν από την εφαρμογή του μέτρου

Κοινές Αρχές Αξιολόγησης

Η Επιτροπή εξετάζει τα ακόλουθα:

- Συμβολή στην επίτευξη κοινού στόχου: Θα πρέπει να εξυπηρετείται ένας συγκεκριμένος σκοπός ο οποίος περιλαμβάνεται στις κατευθυντήριες γραμμές της αλιείας
- Καταλληλότητα του μέτρου ενίσχυσης: Είναι το μέτρο το κατάλληλο μέσο για την προώθηση του στόχου?
- Χαρακτήρας κινήτρου: Είναι αναγκαία για την επίτευξη του στόχου – έχει χαρακτήρα κινήτρου για την επιχείρηση?
- Αναλογικότητα της ενίσχυσης: Είναι το ύψος της ανάλογο, δηλαδή το ελάχιστο αναγκαίο για την επίτευξη του στόχου?
- Αποφυγή αδικαιολόγητων αρνητικών επιπτώσεων στις συναλλαγές: Προκαλεί υπερβολική νόθευση του ανταγωνισμού σε σύγκριση με τα θετικά αποτελέσματά της?

Ειδικές Προϋποθέσεις για τον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας

- Κάθε δικαιούχος πρέπει να συμμορφώνεται με τους κανόνες της ΚΑΛΠ (Η Επιτροπή θεωρεί ότι πρέπει να υπάρχει συνέπεια και συνοχή μεταξύ της πολιτικής της για τον έλεγχο των κρατικών ενισχύσεων και της στήριξης που χορηγείται στα πλαίσια της ΚΑΛΠ)
- Κάθε μέτρο ενίσχυσης του ίδιου είδους με ενέργεια επιλέξιμη βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 508/2014, μπορεί να θεωρηθεί συμβιβάσιμο με την εσωτερική αγορά, μόνο αν είναι σύμφωνο με τις σχετικές διατάξεις του κανονισμού και ιδίως με τις διατάξεις για την ένταση της ενίσχυσης

ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΦΟΡΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

COMMISSIONER@PUBLICAID.GOV.CY

22308930